

Plan van Aanpak AM

AM onderzoek TBM pootgoedpercelen

In het kader van het Plan van Aanpak AM heeft de Stichting TBM onderzoek laten uitvoeren naar de AM situatie van TBM pootgoedpercelen. Pootgoed is een medium waardoor AM zich kan verspreiden. TBM pootgoed wordt gebruikt na vermeerdering binnen het eigen bedrijf en bergt risico's in zich om (virulentere) AM populaties te verspreiden. Doel van het onderzoek was tweeledig: het stimuleren van TBM vermeerdering op AM onderzochte percelen en het bevorderen van de bewustwording van telers aangaande de ontwikkeling van virulentere AM populaties en de risico's die dit met zich meebrengt voor de aardappelteelt.

In het eerste jaar 2017-18 van deze activiteit was het de bedoeling om 50% van de telers met eigen TBM vermeerdering evenals 50% van het TBM areaal vrijwillig te bemonsteren. Die doelstelling is gerealiseerd en signalen uit het veld duiden erop dat telers zich bewuster zijn van de risico's van virulentieontwikkeling van AM populaties. Dat is van belang en draagt bij aan de realisatie van het doel van het Plan van Aanpak AM. Uiteindelijk zullen nieuwe resistente rassen de basis vormen voor een duurzame oplossing van het AM probleem. Om die te ontwikkelen vraagt echter tijd en in die tussenliggende periode is het van belang om de verdere ontwikkeling en verspreiding van virulentere AM populaties te vertragen, en dat is het doel van het Plan van Aanpak AM.

In het teeltjaar 2017-18 zijn in totaal 1.589 monsters genomen bij 406 TBM telers (50,1% van het totaal aantal TBM telers), wat een oppervlakte van 1.584 hectare TBM vermeerdering vertegenwoordigt. TBM pootgoed mag alleen worden vermeerderd voor de productie van aardappelzetmeel. In totaal zijn er 1.241 zetmeelaardappeltelers, waarvan er 807 eigen TBM pootgoed vermeerderen. Het totale areaal TBM pootgoed is 2.562 hectare, wat betekent dat een TBM teler gemiddeld 3,17 ha TBM pootgoed heeft. Het daaraan gerelateerde areaal zetmeelaardappelen is 13.069 ha, wat overeenkomt met 50,7% van het totaal. Het doel om 50% van de telers met eigen TBM vermeerdering bij dit onderzoek te betrekken, is gehaald.

De monsters zijn geanalyseerd op AM. Van het totaal (1.589 monsters) bleek 53,0% niet aantoonbaar besmet met AM. Dat is een bemoedigend resultaat en leert dat telers voor de TBM vermeerdering de 'betere' percelen weten te selecteren. Dat beeld wordt versterkt, omdat ook nog eens 28,7% van de monsters een lage besmettingsgraad bleek te hebben van slechts 1 tot 500 LLE per 200 cc grond. Voor de bemonstering is gekozen voor de zgn. AM zetmeelmethode. Per hectare wordt 2.400 cc grond verzameld door 120 boorsteken van elk 20 cc per hectare. Na mengen wordt een sub-monster van 200 cc genomen en volledig gespoeld. Alle aanwezige cysten uit het sub-monster zijn gebruikt voor het bepalen van de

besmetting. De besmettingsgraad wordt uitgedrukt in levende larven en eieren (LLE) per 200 cc grond.

In totaal was 81,7 % van de monsters niet aantoonbaar of licht besmet. Conform het TBM advies kan daar TBM pootgoedvermeerdering op plaatsvinden, zonder al te groot risico dat virulentere AM populaties worden verspreid. In totaal had 10,8% van de bemonsterde ha's een 'verdacht' besmettingsniveau tussen de 501 en 2000 LLE per 200 cc grond. Voor deze 172 monsters werd geadviseerd om een geschikter perceel te kiezen voor de teelt van TBM pootgoed. Een klein deel van 7,5% bleek ongeschikt voor de TBM pootgoedvermeerdering. Zeer nadrukkelijk werd geadviseerd om een ander perceel te kiezen. De besmettingsgraad bleek hoger dan 2.000 LLE per 200 cc grond, terwijl daarvan 2,5% een besmetting had van meer dan 5.000 LLE per 200 cc grond.

Die laatste categorie vertegenwoordigde toch nog 40 monsters en duidt erop dat het voor telers absoluut zinvol is om het voorgenomen perceel voor de TBM vermeerdering te laten onderzoeken op AM. Dat helpt voorkomen om onbewust AM over het eigen bedrijf verder te verspreiden. Virulentere populaties kunnen zich met de huidige resistente rassen op een hogere populatiedichtheid handhaven in het veld. Dat veroorzaakt schade aan de teelt en verhoogt kosten voor eventuele chemische bestrijding. Het is eens te meer zinvol om het TBM perceel voorafgaand aan de eigen vermeerdering te laten onderzoeken, omdat uit de resultaten blijkt, dat nog een groot percentage percelen zeer wel geschikt is voor de eigen pootgoedvermeerdering. Een goede perceelkeuze op basis van vrijwillig AM onderzoek helpt om de ontwikkeling en verspreiding van virulentere AM populaties te vertragen.

14 mei 2018